

Hodnocení
diplomové práce paní Petry Vysaníkové

Právní problematika měny a platebního styku

Paní Petra Vysaníková si za téma své diplomové práce zvolila problematiku měny a platebního styku, a to od vzniku Československa do současnosti.

V první, úvodní, části autorka vysvětluje pojetí své diplomové práce a její rozčlenění. Již na první straně je však zřejmá chyba v psaní, kdy autorka uvádí datum plánovaného zavedení eura na Slovensku k 1.1.2008 (přitom diplomová práce byla dokončena v dubnu 2008).

V druhé části, nazvané Základní pojmy – měna, peníze, finance, se autorka zabývá definicemi těchto pojmů, které následně používá ve své diplomové práci. Do této části autorka zařadila i určení základních pramenů práva, které upravují měnu. Zabývá se i vymezením souvisejících pojmů, jako je měnová reforma, mezinárodní měna, zúčtovací měna apod.

Třetí část je věnována Historii. Autorka nejprve vysvětluje stručný historický vývoj centrálních bankovních institucí a měny do roku 1993, následně podává vývoj měnové situace v ČR od roku 1993 do současnosti. Upozorňuje na rozpor mezi zněním Ústavy ČR a zákona o ČNB, který byl legislativně odstraněn až po jednom roce.

Čtvrtá část diplomové práce je nazvána Česká národní banka – dnes. Stručně zmiňuje význam ČNB založený již Ústavou ČR a následně rozebírá zákon o České národní bance a vztahy ČNB k jiným finančním institucím.

Ve páté části, Platební styk, autorka nejprve definuje platební styk a následně se věnuje, v rámci vysvětlení bezhotovostního platebního styku, vedení běžného

účtu, postavení obchodních bank dle zákona o bankách apod. V samostatné kapitole páté části autorka rozebírá právní úpravu platebního styku. Následně se věnuje definicím různých forem platebního styku. V rámci rozboru hotovostního platebního styku podává znovu přehled právní úpravy. Vysvětluje soustavu mincí v ČR, včetně vysvětlení stupňů zachovalosti mincí, což je otázkou rozhodně sběratelskou, nikoli právní. Obdobně vysvětluje i soustavu bankovek. Následně rozebírá pravidla pro nakládání s hotovostí, vymezuje základní trestné činy proti měně a zabývá se právní úpravou omezení plateb v hotovosti. V rámci rozboru bezhotovostního platebního styku se věnuje nedokumentárnímu platebnímu styku, kdy rozebírá pojmy příkaz k úhradě a příkaz k inkasu, kam zařadila i vysvětlení šeků a platebních karet. Při vysvětlení dokumentárního platebního styku se autorka věnuje dokumentům používaným při dokumentárních platbách, dokumentárnímu inkasu, dokumentárnímu akreditivu, směnkám a bankovním zárukám.

V šesté části se autorka zabývá Finanční arbitráží dle zákona o finančním arbitrovi. Autorka zastává názor, že jde o systém, který je pružnější, rychlejší a méně nákladný než rozhodování sporů soudem.

Sedmou část diplomové práce věnovala paní Vysaničková Mezinárodním měnovým a finančním institucím. Vysvětluje zde postavení Mezinárodního měnového fondu, Světové banky a Banky pro mezinárodní platby.

V osmé části se autorka zabývá Evropskou měnovou a finanční integrací. Podává zde historický nástin vývoje Evropské měnové unie, zabývá se postavením Evropské centrální banky a stručným vysvětlením evropského systému centrálních bank.

V deváté části, Euro, autorka definuje konvergenční kritéria a nastiňuje přehled eurobankovek a euromincí.

V desáté části autorka rozebírá, jak název napovídá, Možné zavedení eura v ČR. Vysvětluje zde legislativní postup při zavedení měny euro v České republice.

V poslední části, Závěr, se autorka pokusila vykreslit současnou ekonomickou situaci v České republice. Autorka zastává názor, že Slovensko se po letech zaostávání za Českou republikou, dostává na úroveň ČR a nezávislé odborné predikce slovenské ekonomiky jsou pozitivnější než té české. Upozorňuje, že na Slovensku již existují návrhy euromincí, zatímco v ČR se teprve připravuje důchodová a zdravotní reforma a česká koruna zatím ani nevstoupila do systému výměnných kurzů ERM II., do kterého musí být zapojená alespoň dva roky před přijetím společné evropské měny. Důvody této, dle autorky negativní situaci, autorka vidí v práci parlamentu, který přijímá nekvalitní zákony a v chybách ČNB.

Do příloh diplomové práce autorka zařadila obrázky českých a evropským mincí a bankovek.

Diplomová práce je velmi rozsáhlá. Na osmdesáti stranách se autorka pokusila postihnout celou problematiku měny a platebního styku a nejrůznějších souvisejících pojmů. Snaha o komplexnost práce jde však ruku v ruce s určitým zjednodušením výkladu některých poměrně komplikovaných institutů, např. dokumentárních akreditivů, směnek nebo šeků. Rovněž lze vést s autorkou polemiku o tom, zda je skutečně větší přiblížení se k zavedení měny euro na Slovensku oproti ČR důkazem rychlejšího vývoje slovenské ekonomiky nebo zda váhání se zavedením jednotné evropské měny v ČR má jiné příčiny a naopak – zda zavedení eura na Slovensku není příliš překotné. Na druhé straně oceňuji samostatný přístup ke zpracovávané problematice i úvahy *de lege ferenda*. Postrádám zde však nastínění možných problémů při interpretaci právních předpisů a čerpání z aktuální české i evropské judikatury, což zřejmě souvisí právě sice s komplexním, ale v detailech se zjednodušeným pohledem na rozebírané instituty.

Výhrady bych měl i k citaci literatury, kdy autorka pouze v závěru uvádí přehled odborných publikací, ze kterých čerpala, v samotném textu diplomové práce odkazy na použitou literaturu chybí.

Přes nedostatky, které jsem autorce vytkl, práci doporučuji k ústní obhajobě. V rámci ústí obhajoby by autorka mohla vysvětlit odpovědnost banky za kontrolu pravosti dokumentů předkládaných při dokumentárním akreditivu, když zastává

názor, že právě dokumentární akreditiv představuje velmi kvalitní platební zabezpečení obchodního vztahu. Dále by se mohla zabývat zdůvodněním výhodnosti zavedení jednotné evropské měny pro Českou republiku, neboť z její práce vyplývá, že je příznivcem zavedení eura.

V Praze dne 28.4.2008

JUDr. Petr Novotný